

Urząd Miasta Lublin

Wydział Zieleni i Gospodarki Komunalnej

ul. Tomasza Zana 38, 20-601 Lublin, tel.: +48 81 466 3100, fax: +48 81 466 3101
ePUAP: /UMLublin/SkrytkaESP, e-mail: komunalna@lublin.eu, www.um.lublin.eu

GK-ZZ-I.7012.8.2024

Lublin, dnia 20 sierpnia 2024 r.

**ZARZĄD DRÓG I TRANSPORTU
MIEJSKIEGO W LUBLINIE
ul. Krochmalna 13J
20-401 Lublin**

Odpowiadając na Państwa pismo znak: IP-PI.530.7.2024 dotyczące prośby o wydanie warunków do projektowania branży zieleni w ramach inwestycji „Budowa/rozbudowa pętli autobusowych w ul. Koncertowej, Wojciechowskiej, Mełgiewskiej, Kupieckiej i Smoluchowskiego w Lublinie”, Wydział Zieleni i Gospodarki Komunalnej przesyła poniższe wytyczne.

1. Dokumentacja powinna zawierać inwentaryzację rozszerzoną wszystkich drzew i krzewów znajdujących się na terenie objętym opracowaniem wraz z gospodarką drzewostanem. Poza podstawowymi informacjami, które uwzględnia się w inwentaryzacji (gatunek, obwód pnia itd.) należy podać stan zdrowotny roślin. Jeżeli drzewa, krzewy będą usuwane należy podać przyczynę (kolizja z projektowanym zagospodarowaniem, stan zdrowotny) oraz zaznaczyć czy wycinka wymaga uzyskania pozwolenia na usunięcie.
2. Proponowane rozwiązania projektowe powinny dążyć do zminimalizowania wycinki drzew i krzewów istniejących. Projekt winien uwzględnić metody, techniki i technologie, np. podłoża strukturalne, systemy antykompresyjne, moduły kierunkujące, membrany przeciwkorzenne, nawierzchnie wodoprzepuszczalne, podwieszane chodniki, krawężniki typu mostowego, brak obrzeża, które pozwalają na zachowanie jak największej ilości drzew i krzewów oraz poprawę ich warunków życia.
3. Dokumentacja powinna zawierać Projekt Ochrony Zieleni (POZ) wraz ze Strefami Ochrony Drzew (SOD), w którym należy wskazać sposób zabezpieczenia drzew i krzewów na czas trwania budowy, z zastosowaniem rozwiązań inżynierskich. Projekt Ochrony Zieleni musi zawierać:
  - dokładnie i czytelnie wysowaną na projekcie budowlanym lokalizację zabezpieczeń - obszar strefy ochronnej,
  - rysunki/schematy przedstawiające sposób wykonania wygradzenia,

- opis organizacji ruchu pojazdów ciężkich: wskazanie miejsc postojowych oraz tras (drogi tymczasowe piesze i dla sprzętu budowlanego), określenie miejsc i sposobu składowania materiałów,

- w projekcie należy przewidzieć wykonanie mikoryzacji biologicznej rewitalizacji gleby i systemów korzeniowych drzew oraz krzewów, po zakończeniu budowy.

4. Należy przewidzieć sposoby pielęgnacji uszkodzonej zieleni jeśli podczas prowadzenia robót budowlanych dojdzie do uszkodzenia drzew lub krzewów.

5. Nadrzędną cechą projektu zieleni powinno być wprowadzenie drzew w przestrzeń miejską, jeżeli to możliwe – również w kompozycjach z krzewami ozdobnymi i/lub innym rodzajem roślin (krzewinki, byliny, trawy, rośliny okrywowe). Należy unikać projektowania bardzo wąskich pasów trawników rozdzielających różne elementy drogi, ponieważ zagospodarowanie ich zielenią jest często niemożliwe lub są one trudne w utrzymaniu, a uzyskany efekt jest daleki od zamierzonego. Trawniki narażone na rozjeżdżanie przez samochody powinny zostać zabezpieczone poprzez zastosowanie niskich barier, płotków.

6. Pasy zieleni przyulicznej powinny być tak zaplanowane i na tyle wolne od infrastruktury podziemnej, aby można w nich zaplanować nasadzenia (szczególnie drzew), nie naruszając przepisów prawa. Dopuszczalne jest usytuowanie w pasie zieleni kanału technologicznego, w którym będzie umieszczona infrastruktura podziemna, ale w sposób umożliwiający posadzenie drzew zgodnie z obowiązującymi przepisami. Jeżeli którakolwiek z istniejących sieci infrastruktury podziemnej nie jest planowana do przebudowy, a zlokalizowana jest na planowanym terenie zieleni, należy zaplanować taką szerokość tego terenu, aby nasadzenia zaprojektowane zostały zgodnie z obowiązującymi przepisami i nie kolidowały z istniejącą infrastrukturą.

7. W projekcie nasadzeń (nie tylko rekompensacyjnych) należy stosować gatunki odporne na warunki miejskie tj. zasolenie, okresową suszę, zagęszczenie gleby, zapylenie oraz ekonomiczne pod względem późniejszego utrzymania. Z uwagi na niewielki udział zieleni w otoczeniu planowanej inwestycji, sugeruje się zastosowanie rodzimych gatunków drzew o naturalnej formie i pokroju i wysokości pnia minimum 2,2 m (ewentualnie dopuszczalne są formy kolumnowe) oraz kompozycje krzewów liściastych, iglastych, krzewinek, bylin oraz traw ozdobnych.

8. Projekt powinien zawierać informacje dotyczące ilości oraz jakości zabiegów pielęgnacyjnych roślinności w okresie gwarancyjnym. W dokumentacji projektowej powinny zostać określone parametry materiału roślinnego użytego do nasadzeń oraz wytyczne techniczne wykonania i odbioru robót. Należy szczegółowo określić sposób wykonywania prac ogrodniczych w zakresie przygotowania terenu, wykonania nasadzeń oraz pielęgnacji. Powyższe należy sporządzić na podstawie *Zarządzenia nr 51/4/2022 Prezydenta Miasta*

Lublin z dnia 14 kwietnia 2022 r. w sprawie wprowadzenia standardów zakładania i pielęgnacji terenów zieleni w mieście Lublin – „Zieleń miejska-standardy” (w załączniku).

9. Dokumentacja projektowa branży zieleni, winna być sporządzona przez doświadczonego w projektowaniu specjalistę z branży ogrodniczej lub architekta krajobrazu z uprawnieniami inspektora nadzoru prac w terenach zieleni lub inspektora nadzoru dendrologicznego, albo sporządzony przez architekta krajobrazu i zatwierdzony przez ww. inspektorów.

10. Sugerujemy zwrócenie uwagi podczas sporządzania dokumentacji na możliwość dostosowania technicznego inwestycji do przynajmniej częściowej retencji wód opadowych, która na bieżąco (podczas większych opadów, roztopu śniegu) mogłaby zasilać drzewa i/lub rabaty stworzone z gatunków odpornych na okresowe zalewanie, czy stosowanych do nasadzeń na terenach podmokłych, wilgotnych. Jest to kierunek zagospodarowywania terenów, obierany przez wiele miast zarówno w Polsce, jak i na świecie, mający duże znaczenie w dynamicznie pogarszających się warunkach klimatycznych i zwracający uwagę na wykorzystanie wód opadowych.

11. W opisie technicznym projektowanych nasadzeń roślinnych należy podać powierzchnie (w m²) każdej rabaty z uwzględnieniem poszczególnych gatunków wraz z ich liczbą, rozstawą oraz łączną powierzchnią wszystkich nasadzeń.

Warunki, które należy spełnić podczas planowania i wykonywania prac ziemnych na przedmiotowym terenie.

1. Wszystkie prace ziemne w sąsiedztwie drzew należy wykonywać zgodnie ze *Standardami zakładania i pielęgnacji terenów zieleni w mieście Lublin – „Zieleń miejska – standardy”* wprowadzonymi Zarządzeniem nr 51/4/2022 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 14 kwietnia 2022 r.

2. Wszystkie prace ziemne w sąsiedztwie drzew należy wykonywać ręcznie bez użycia sprzętu mechanicznego, pod nadzorem powołanego inspektora nadzoru w zakresie ochrony i pielęgnacji drzew ozdobnych, inspektora nadzoru z branży chirurgii drzew lub inspektora nadzoru dendrologicznego. Osoba pełniąca nadzór powinna zdecydować o iniekcji dogłębowej szczepionki mikoryzowej.

3. Ww. Inspektor nadzoru ma obowiązek odnotowywania w dzienniku budowy wszystkich prac związanych bezpośrednio i pośrednio z drzewami lub sporządzić sprawozdanie z każdego dnia, uwzględniając ww prace.

4. Podczas wykonywania robót nie można uszkodzić korzeni drzew. Ze względu na możliwość zachwiania statyki drzew, korzenie stabilizujące o grubości powyżej 3 cm należy bezwzględnie

pozostawić i zabezpieczyć przed wysychaniem. W tym celu zalecane jest również zminimalizować grubość podbudów.

5. Zalecane jest możliwie najmniejsze zagłębianie krawężników i oporników w powierzchnie poprzerastane korzeniami drzew, punktowe stabilizowanie elementów betonowych oraz zachowanie dylatacji pomiędzy nimi dla zapewnienia nienaruszalności korzeni.

6. Wymagane jest stosowanie technologii robót budowlanych jak najmniej ingerujących w systemy korzeniowe drzew istniejących, np. wykonanie prac metodami bezwykopowymi np. metodą AirSpade do głębokości ok. 30 cm.

7. W przypadku odkrycia korzeni drzew wymagane jest natychmiastowe działanie mające na celu przeciwdziałanie zasychaniu korzeni tj. okrycie ich podłożem, matami, podlewanie.

8. W trakcie inwestycji i po jej zakończeniu należy prowadzić kompleksową pielęgnację drzew m. in. podwiązanie gałęzi, pielęgnacja koron drzew, podlewanie. O dodatkowych zabiegach pielęgnacyjnych i/lub rehabilitacyjnych powinien zdecydować ww inspektor nadzoru.

9. W obrębie rzutu korony drzew zabronione jest odkładanie ziemi pochodzącej z wykopu, materiałów budowlanych, poruszanie się/operowanie ciężkim sprzętem budowlanym oraz wykonywanie innych działań mogących doprowadzić do zagęszczenia i zanieczyszczenia gruntu lub uszkodzeń systemów korzeniowych, pni czy koron drzew. Zaplecze budowy powinno być zlokalizowane poza zasięgiem koron drzew.

10. Zabroniona jest jakkolwiek ingerencja w korony drzew. Nieliczne młode konary mogące utrudniać prace należy podwieszać, a prace te wykonywać ze szczególną ostrożnością.

11. Po zakończeniu prac, teren na którym one były prowadzone należy przywrócić do stanu pierwotnego.

12. Przynajmniej na 7 dni przed rozpoczęciem prac, należy o tym fakcie pisemnie powiadomić Wydział Zieleni i Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Lublin , powołując się na numer niniejszego pisma.

W informacji należy podać dane inspektora nadzoru w zakresie ochrony i pielęgnacji drzew ozdobnych wraz z numerem kontaktowym.

13. W celu minimalizacji ryzyka wypiętrzenia nawierzchni chodnikowej przez korzenie, wskazane jest maksymalne odsunięcie nawierzchni od istniejących drzew oraz zastosowanie technologii umożliwiających rozwój korzeni pod nawierzchniami utwardzonymi – w postaci tzw. kanałów korzeniowych, elementów antykompresyjnych, mieszanek strukturalnych w podbudowie chodników lub ekranów korzeniowych.

Jednocześnie informuję, że wykonawca prac ponosi pełną odpowiedzialność za ewentualne straty w drzewostanie i zniszczenia zieleni powstałe w wyniku ich prowadzenia.

Odnosnie **terenu przy ul. Wojciechowskiej**, proszę o rozpatrzenie możliwości wykonania ogrodu deszczowego, którego projekt stanowi Załącznik nr 2 (cz. 1 i cz. 2). Potrzeba realizacji takiego ogrodu na dnie suchej doliny (w lokalizacji wskazanej w projekcie) wynika z powstawania rozlewisk i zastoisk wodnych po gwałtownych burzach i intensywnych opadach. Problem ten niejednokrotnie podnosili mieszkańcy miasta.

Ponadto w roku bieżącym zakwalifikował się do realizacji wniosek z Budżetu Obywatelskiego nr 2024-D-13 pn. „Zielona Oaza na Szerokim”, którego celem było zagospodarowanie terenów zielonych przy przystanku, aby stworzyć miejsce relaksu i rekreacji dla mieszkańców oraz pasażerów komunikacji miejskiej.

Wniosek zakładał:

1. utworzenie strefy wypoczynkowej - zagospodarowanie terenu zielenią, w tym posadzenie drzew i krzewów z korzyścią dla mieszkańców i pasażerów;
2. możliwość relaksu i rekreacji w zielonym otoczeniu;
3. poprawa jakości powietrza dzięki zagospodarowaniu terenu zielenią.

Wydział Zieleni i Gospodarki Komunalnej planował realizację powyższego wniosku w oparciu o koncepcję zagospodarowania terenu przy ul. Wojciechowskiej sporządzoną w 2019 r., poprzedzoną konsultacjami społecznymi. Z uwagi na planowaną przez Państwa przebudowę pętli, realizacja wniosku na dzień dzisiejszy została mocno okrojona. Proszę o rozpatrzenie możliwości wykonania w przyszłości dalszej części koncepcji (Załącznik nr 3), głównie w zakresie nasadzeń. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że mieszkańcy zgłaszali potrzebę dosadzenia drzew od strony ul. Wojciechowskiej, które tłumiłyby hałas i stanowiły barierę przeciw zanieczyszczeniom powietrza emitowanym od ulicy. Tutejszy wydział oferuje wsparcie merytoryczne przy opracowaniu projektu zieleni na przedmiotowym obszarze.

Załączniki:

1. „Zieleń miejska – standardy”
2. Projekt ogrodu deszczowego
3. Koncepcja zagospodarowania terenu przy ul. Wojciechowskiej

Miejski Architekt Zieleni

Katarzyna Antoń

(dokument w postaci elektronicznej podpisany
kwalifikowanym podpisem elektronicznym)